

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ПОРІВНЯЛЬНО-АНАЛІТИЧНЕ ПРАВО

5/2015

WWW.PAP.IN.UA

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ

**Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове видання
«Порівняльно-аналітичне право»**

№ 5, 2015

**Ужгородський національний університет
Ужгород 2015**

ББК 72.96.67
УДК 001:34

Порівняльно-аналітичне право – електронне наукове фахове видання юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

- Головний редактор:** **Бисага Юрій Михайлович** – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
- Заст. гол. редактора:** **Белов Дмитро Миколайович** – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
- Відповідальний секретар:** **Рогач Олександр Янович** – доктор юридичних наук, професор, перший проректор ДВНЗ «УжНУ»
- Члени редакційної колегії:** **Фазикосх Василь Георгійович** – кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного права юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Ярема Василь Іванович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри господарського права юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Семерак Олександр Созонович – кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Лемак Василь Васильович – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, завідувач кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Лазур Ярослав Володимирович – доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Сідак Микола Васильович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри господарського права юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Бедь Віктор Васильович – доктор юридичних наук, професор, ректор Карпатського університету ім. А. Волошина
Федоренко Владислав Леонідович – доктор юридичних наук, професор, заступник начальника Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання – декан юридичного факультету Національної академії внутрішніх справ
Севрюков Олександр Павлович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального та конституційного права Люберецької філії Російського державного соціального університету (м. Люберці, Російська Федерація)
Кубічек Павел – професор, доктор права, кандидат юридичних наук, декан юридичного факультету Університету Коменського в м. Братислава (Словацька Республіка)
Патакійова Марія – професор, доктор права, кандидат юридичних наук, проректор Університету Коменського в м. Братислава (Словацька Республіка)
Марек Карел – професор, доктор права, кандидат юридичних наук, професор кафедри підприємницького права юридичного факультету Університету Масарика в м. Брно (Чеська Республіка)
Гайніш Едіта – доктор права, доктор філософії у сфері права, юридичний факультет Університету Коменського в м. Братислава (Словацька Республіка)
Станіш Пьотр – доктор права, професор, декан факультету права, канонічного права та адміністрації Люблінського католицького університету ім. Івана Павла II (Республіка Польща)
Жежихова Мартина – кандидат юридичних наук, докторант юридичного факультету університету П.Й. Шафарика у м. Кошице (Словацька Республіка)
Білаш Олександр Володимирович – доктор теології, кандидат юридичних наук, доцент, директор НДІ державно-конфесійного права та державно-церковних відносин ДВНЗ «УжНУ»
Ленгер Яна Іванівна – кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства юридичного факультету ДВНЗ «УжНУ»
Ступник Ярослав Валерійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та міжнародного кримінального права ДВНЗ «УжНУ»
Дрозд Олексій Юрійович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ

Видання «Порівняльно-аналітичне право» включено до переліку наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з юридичних дисциплін.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 463 від 25 квітня 2013 р.

Рекомендовано до опублікування Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 12 від 27 листопада 2015 року

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ.....12

Ганзицька Т.С., Тронецька П.Ю. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ... 12

Гойдало І.В. ДЕРЖАВНО-ПРАВОВІ ІДЕЇ У НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ М. ГРУШЕВСЬКОГО..... 15

Дашковська О.Р. АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ЯК СКЛАДОВА ЄДИНОГО ПРАВОВОГО
МОНІТОРИНГУ НОРМАТИВНИХ ПРАВОВИХ АКТІВ..... 18Денисенко В.В. КСЕНІЯ І ПРОКСЕНІЯ: СПІВВІДНОШЕННЯ СОЮЗІВ ПРИВАТНОЇ І ПУБЛІЧНОЇ
ГОСТИННОСТІ У МІЖПОЛІСНИХ ВІДНОСИНАХ СТАРОДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ..... 21

Добробог Л.М. КОМПЛЕКСНА ГАЛУЗЬ ПРАВА: ЗАКОНОМІРНОСТІ ВИНИКНЕННЯ І РОЗВИТКУ..... 24

Доценко В.О. ФОРМУВАННЯ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА
ЩОДО ЄВРЕЇВ НА ПОЧАТКУ ХІХ СТ..... 27Качур В.О. ВЕЛИКА ХАРТІЯ ВОЛЬНОСТЕЙ 1215 Р. ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ
ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ..... 30Кравчук М.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АРМІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД
ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ І ГЕТЬМАНАТУ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ..... 33Мухін В.В. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ:
НЕОБХІДНІСТЬ ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ..... 37Несінова С.В., Грищенко І.М. ІНСТИТУТ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
З ПРАВ ЛЮДИНИ У МЕХАНІЗМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА..... 40Половинкіна Р.Ю. ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНОГО ЗМІСТУ СПАДКОВОГО ПРАВА
В ЦИВІЛЬНИХ КОДЕКСАХ УСРР, УРСР..... 43

Середа А.М. ЕВОЛЮЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ІДЕОЛОГІЇ У КОЗАЦЬКО-ГЕТЬМАНСЬКУ ДОБУ..... 46

Товстопят Л.М. ПРАВОВІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ..... 49

Щерба Т.О., Щерба О.О. ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНОВЛЕННЯ МІСЬКОГО САМОУПРАВЛІННЯ
НА ТЕРИТОРІЇ ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ..... 52

РОЗДІЛ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО..... 55

Васильчук Л.Б. СИСТЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНЕ
ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ..... 55

Голубка І.І. ПРАВО НА СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ: ОКРЕМІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ..... 58

Горячов Д.О. ПОНЯТТЯ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ КОНСТИТУЦІЇ ТА ЇЇ ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ..... 61

Завидняк М.І. ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЇЇ МІСЦЕ У СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ..... 65

Кулик С.В. ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ
В КОНТЕКСТІ ПЕРСПЕКТИВ ВІТЧИЗНЯНОЇ КОНСТИТУЦІЙНОЇ РЕФОРМИ..... 68

Матейчук Р.І. ДІЯЛЬНІСТЬ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ У ПАРЛАМЕНТСЬКИХ КОМІТЕТАХ..... 72

Петришина М.О., Стрілець Б.В. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО
НАГЛЯДУ Й КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:
УКРАЇНСЬКИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД..... 75Росоляк О.Б., Цимбалістий Т.О. ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА КОНСТИТУЦІЙНОЇ
РЕФОРМИ Й ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ЯК ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ..... 80Скибенко О.І. ЕВОЛЮЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД
ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ..... 83Чубенко А.А. ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ
З НАЦІОНАЛЬНОЮ СУДОВОЮ СИСТЕМОЮ УКРАЇНИ..... 86Шкабаро В.М. СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
ЯК ДЕРЖАВНО-ПРАВОВОГО ЯВИЩА..... 89

РОЗДІЛ 3

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС;

СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО..... 93

Алфьорова Т.М. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПОРЯДКУ
ПІДГОТОВКИ СПРАВИ ДО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ..... 93Браславець Ю.Ю. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАНОВИЩА ОБ'ЄДНАННЯ
СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНОГО БУДИНКУ..... 96Гейнц Р.М. ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАБУТТЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА БЕЗХАЗЯЙНУ РУХОМУ
РІЧ ЗА ЦИВІЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ТА ЦИВІЛЬНИМ КОДЕКСОМ СХІДНОЇ ГАЛІЦІЇ 1797 РОКУ..... 98

Гринюк О.В. РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ПРЕЗУМПЦІЇ ЗГОДИ НА ДОНОРСТВО ОРГАНІВ ТА ТКАНИН У ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	102
Заєць К.В. ВИЗНАННЯ СУБ'ЄКТИВНОГО ЖИТЛОВОГО ПРАВА ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ.....	107
Іванова К.Ю. СКЛАД СПАДЩИНИ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ.....	111
Льїна Ю.П. ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ПРИНЦИПІВ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ В РАМКАХ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....	116
Письменна О.П., Савчук Л.А. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА НОТАРІАТУ ЩОДО ПОМІЧНИКА НОТАРІУСА: ІСТОРИЧНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ	120
Півовар Д.П. ТИПОВИЙ І ВЗІРЦЕВИЙ ДОГОВОРИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ.....	123
Пономаренко О.О. ВІДНОСИНИ У СФЕРІ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	125
Стрілько В.Ю. ВИКОРИСТАННЯ ДЕФІНІЦІЇ «НОТАРІАЛЬНИЙ ПРОЦЕС» В ЮРИДИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ТА ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	130
Трофименко Д.С. РОЗУМІННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ БЕЗДОКУМЕНТАРНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ: БАГАТОМАНІТНІСТЬ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ.....	133
Фесенко Є.В. ПРАВОВИЙ СТАТУС СПАДКОЄМЦІВ АВТОРСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ.....	138
Хавронюк О.О. ПУБЛІКАЦІЯ В ЗМІ ДАНИХ ПРО ПОРУШЕННЯ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ НА БАЗИ ДАНИХ.....	141
 РОЗДІЛ 4	
ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО.....144	
Гембара О.Ю. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩІ ПРОДОВОЛЬЧІ ТОВАРИ: ПОДІЛ СФЕРИ ПОВНОВАЖЕНЬ.....	144
Ільющенко Г.В. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	147
Малолітнєва В.К. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ АКТИВ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАПОБІГАННЯ «ПОЗОЛОЧУВАННЯ ПРАВА ЄС».....	150
 РОЗДІЛ 5	
ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ..... 155	
Дорофєєва В.І. ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ У СФЕРІ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	155
 РОЗДІЛ 6	
ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО.....158	
Фролова Н.В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКТІВ БІОТЕХНОЛОГІЇ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	158
 РОЗДІЛ 7	
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО.....162	
Барін О.Р. ПРИНЦИП СПРАВЕДЛИВОСТІ ЯК ОДИН З ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРИНЦИПІВ ОПОДАТКУВАННЯ.....	162
Бондаренко Н.С. УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ, ЩО РЕГУЛЮЄ АДМІНІСТРАТИВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ.....	165
Волох О.К. АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ДЕМОГРАФІЧНИЙ РЕЄСТР.....	167
Воробйов Р.А. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	170
Глібко О.В. ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ЗАСАДИ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.....	173
Дем'янчук Ю.В. ОСНОВИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	177
Джафарова О.В. ДОЗВІЛЬНІ ПОСЛУГИ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ПРОЦЕДУРИ ЇХ ЗДІЙСНЕННЯ.....	180
Дмитрук І.М. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ПОНЯТТЯ «ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ».....	184
Кайдашев Р.П. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВИХ РІШЕНЬ КАСАЦІЙНОЮ ІНСТАНЦІЄЮ ТА ВЕРХОВНИМ СУДОМ УКРАЇНИ У ВИПАДКУ, ЯКЩО АДМІНІСТРАТИВНА СПРАВА ВТРАЧЕНА.....	187

Квасневська Н.Д. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	190
Клімова С.М. ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ НОРВЕГІЇ ПРИ РЕФОРМУВАННІ ФОНДІВ, ЩО УПРАВЛЯЮТЬ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ	193
Кравчук О.Л. ПРИСЯЖНІ НОРМИ ЯК РІЗНОВИД ПРАВОВИХ НОРМ.....	197
Красноступ Г.М. ФОРМУВАННЯ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИХ ОСНОВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ.....	200
Лозинський Ю.Р. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИПОЖЕЖНОЇ ПРОФІЛАКТИКИ НА ЗАЛІЗНИЦІ	203
Мінаєва О.М. ЗАВЕРШЕНІСТЬ ПОДАТКОВИХ ПРОЦЕДУР.....	207
Пеховський А.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ І ВАНТАЖІВ МОРСЬКИМ ТРАНСПОРТОМ.....	209
Пилип Я.Ю. ІНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ГРОМАДЯН У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ РУМУНІЇ.....	213
Пудрик Н.С. ДЕЛІКТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИКОНАННЯМ ОБОВ'ЯЗКУ ЩОДО ПОДАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	217
Сухан І.С. СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВІЛЬНИЙ ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ПРО СТАН ДОВКІЛЛЯ	220
Ткаченко О.Р. МОТИВ І МЕТА АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	224
Щавінський В.Р. ДЕРЖАВА У ЯКОСТІ ПОЗИВАЧА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ: АРГУМЕНТИ ОПОНЕНТІВ ТА ЇХ АНАЛІЗ.....	227

РОЗДІЛ 8

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ;

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО.....	230
Бублік О.О. ПРАЦЯ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ТА ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ЯК ДОДАТКОВЕ ПОКАРАННЯ.....	230
Вечерова Є.М. МЕТОДОЛОГІЯ СУЧАСНОЇ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ НАУКИ: ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ПЕРЕФОРМАТУВАННЯ.....	233
Журжа Ю.І. РОЗВИТОК ПОГЛЯДІВ СТОСОВНО ШАХРАЙСТВА ВІДПОВІДНО ДО ІСТОРИЧНИХ ЕТАПІВ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....	236
Красій М.О. ПОДІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ З ТОЧКИ ЗОРУ ПІДСТАВИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	239
Круглова О.О. ДОВЕДЕННЯ ДО БАНКРУТСТВА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	241
Куц В.Н., Витязь М.И. УГОЛОВНО-ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УСКОРЕННОГО СУДОПРОИЗВОДСТВА В УКРАИНЕ И РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ: СРАВНИТЕЛЬНО-ПРАВОВОЙ АСПЕКТ.....	244
Пилипенко Є.В. УРАХУВАННЯ ПРИНЦИПІВ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС УСТАНОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	247
Пироженко О.С. ЗАМІНА НЕВІДБУТОЇ ЧАСТИНИ ПОКАРАННЯ БІЛЬШ М'ЯКИМ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ.....	250
Поляков В.М. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ІНСТИТУТУ КОНФІСКАЦІЇ ЗА КРИМІНАЛЬНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ ДО ХІХ СТОЛІТТЯ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	253
Сотула О.С. КОНТИНЕНТАЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО: ФРАНЦІЯ І УКРАЇНА.....	257
Федотова Г.В. ЗАСТОСУВАННЯ ПОНЯТТЯ «КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОСТУПОК» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ ТА ЗАКОНОДАВСТВІ.....	260
Фурса В.В. ЗАГАЛЬНІ ОЗНАКИ СУБ'ЄКТА ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 156 КК УКРАЇНИ.....	264

РОЗДІЛ 9

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА;

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	267
Білоус О.Д. ПРИВІД ТА ГРОШОВЕ СТЯГНЕННЯ ЯК ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯВКИ УЧАСНИКІВ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	267
Гангур Н.В. ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЗА ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОРУШЕННЯМ АВТОРСЬКИХ ТА СУМІЖНИХ ПРАВ.....	269
Гирович В.В. ЗАСАДА БЕЗПОСЕРЕДНОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКАЗІВ ЯК ОДНА З УМОВ СПРАВЕДЛИВОГО СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ.....	272
Калганова О.А. ОСОБА ПОТЕРПІЛОГО ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ПРОФЕСІЙНИМИ ЗЛОЧИНЦЯМИ.....	275
Коропецька С.О. ДНК-АНАЛІЗ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВІДБИРАННЯ ДЛЯ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ БІОЛОГІЧНИХ ЗРАЗКІВ.....	278

Музиченко О.В. ЗМІСТ ПОНЯТЬ «МАЙНО» ТА «ВЛАСНІСТЬ» У РОЗУМІННІ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ.....	281
Патрелюк Д.А. ГЕНЕЗА ТЕОРЕТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ І ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОДОЛАННЯ ПРОТИДІЇ КРИМІНАЛЬНОМУ ПЕРЕСЛІДУВАННЮ.....	284
Повзик Є.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УХВАЛЕННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ УГОДИ ПРО ВИЗНАННЯ ВИНУВАТОСТІ.....	288
Ромців О.І. ДЕЯКІ ТАКТИЧНІ ЗАХОДИ ПОДОЛАННЯ ПРОТИДІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	292
Фомін С.Б. НЕДОПУЩЕННЯ ПРОВОКАЦІЇ ЗЛОЧИНУ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ І ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	295
Фунікова О.В. ПІДСТАВИ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАПИТАНЬ У ТЕОРІЇ КРИМІНАЛІСТИКИ.....	299
Черненко А.П., Шиян А.Г. РОЛЬ ЗАХИСНИКА-АДВОКАТА У ДОКАЗУВАННІ ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	303
Щербакова Г.В. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НЕПОВНОЛІТНЬОГО, ЩО ВСТУПИВ У КОНФЛІКТ ІЗ ЗАКОНОМ.....	306

РОЗДІЛ 10

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА.....	310
Волошина В.А. ПРАВОВИЙ СТАТУС НАУКОВИХ КОНСУЛЬТАНТІВ СУДОВИХ ПАЛАТ ВЕРХОВНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	310
Деменчук М.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄДНОСТІ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ НА РІВНІ АПЕЛЯЦІЙНИХ СУДІВ.....	313
Заборовський В.В. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ УКРАЇНСЬКОЇ АДВОКАТУРИ В 1917–1992 РОКАХ.....	315
Калинюк С.С. НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АДВОКАТУРИ ЯК ОСНОВНА ГАРАНТІЯ ЇЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ОКРЕМІ ТЕРМІНОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ.....	319

РОЗДІЛ 11

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО.....	322
Галаган О.Я. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ АГЕНЦІЙ У ГАЛУЗІ НАВИГАЦІЇ ТА ПОЗИЦІОНУВАННЯ.....	322
Гамбаров Г.Д. ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ НОРМ «МЯГКОГО» ПРАВА В СФЕРЕ МЕЖДУНАРОДНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА ПО ВОПРОСАМ БОРЬБЫ С ФИНАНСОВОЙ ПРЕСТУПНОСТЬЮ.....	325
Кадацька А.А. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ НАБУТТЯ ЧЛЕНСТВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ БАНКУ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ.....	329
Півторак Г.Ф., Кріль О.О. ПЕРШІ МІЖНАРОДНІ ІНСТИТУЦІЇ Й ЕЛЕМЕНТИ ЗВ'ЯЗКУ СУДНА З ДЕРЖАВОЮ ПРАПORA.....	332

РОЗДІЛ 12

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА.....	336
Абашнік В.О. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ВИБОРЧОЇ СИСТЕМИ ЗА ГАНСОМ КЕЛЬЗЕНОМ.....	336
Башук В.В. ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ ВИМІР РИЗИКІВ І ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ.....	339
Гладун Г.І. АКСІОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ДОПОМОГИ.....	342
Цуркан-Сайфуліна А.В. ВЛАДА ЯК ДЕТЕРМІНАНТ ПРАВА: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ.....	345

CONTENTS

SECTION 1

THEORY AND HISTORY OF STATE AND LAW;

HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL SCIENCES.....12

Hanzhytska T.S., Tronevska P.Yu. THEORETICAL AND LEGAL ANALYSIS MODELS OF SOCIAL STATE.....	12
Hoidalio I.V. STATE-LEGAL IDEAS OF SCIENTIFIC HERITAGE OF M. HRUSHEVSKY.....	15
Dashkovska O.R. ANTICORRUPTION EXAMINATION AS A PART OF UNIFIED LEGAL MONITORING REGULATIONS.....	18
Denysenko V.V. XENY AND PROXENY: CORRELATION OF UNIONS OF PRIVATE AND PUBLIC HOSPITALITY IN INTERSTATE RELATIONS OF ANCIENT GREECE.....	21
Dobroboh L.M. COMPLEX BRANCH OF LAW: REGULARITIES OF ORIGIN AND DEVELOPMENT.....	24
Dotsenko V.O. FORMING OF RUSSIAN IMPERIAL LEGISLATION CONCERNING JEWRIES AT BEGINNING XIX CENTURY.....	27
Kachur V.O. THE MAGNA CARTA OF 1215 AND ITS INFLUENCE IN SHAPING FUNDAMENTAL VALUES OF EUROPEAN LEGAL CULTURE.....	30
Kravchuk M.V. THE ORGANIZATIONAL AND LEGAL BASES OF FORMATION OF ARMY OF UKRAINE DURING CENTRAL RADA AND HETMANATE: COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS.....	33
Mukhin V.V. INDIVIDUAL RIGHTS: NEED OF GENERAL THEORETICAL FEATURES.....	37
Nesynova S.V., Hryshchenko I.M. INSTITUTE OF UKRAINE PARLIAMENT COMMISSIONER FOR HUMAN RIGHTS IN A MECHANISM FOR ENSURING HUMAN AND CITIZEN RIGHTS.....	40
Polovynkina R.Yu. HISTORICAL AND LEGAL ANALYSIS OF THE NORMATIVE CONTENT OF INHERITANCE LAW IN THE CIVIL CODE USRR, THE USSR.....	43
Sereda A.M. EVOLUTION OF STATE IDEOLOGY ON THE COSSACK-HETMAN DAYS.....	46
Tovstopyat L.M. LEGAL BASIS OF DEVELOPMENT OF YOUTH SPORT IN UKRAINE.....	49
Shcherba T.O., Shcherba O.O. SOURCES OF ANALYSING THE FORMATION OF MUNICIPAL GOVERNMENT IN THE RIGHT BANK UKRAINE DURING THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY.....	52

SECTION 2

CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW.....55

Vasylchuk L.B. SYSTEM OF REALIZATION OF THE RIGHT FOR SAFE AND HEALTHY ENVIRONMENT IN UKRAINE.....	55
Holubka I.I. THE RIGHT TO FREEDOM OF MOVEMENT: SOME THEORETICAL AND LEGAL ASPECTS.....	58
Horiachov D.O. REMEDY OF CONSTITUTION CONCEPT AND ITS MAIN ELEMENTS.....	61
Zavydniak M.I. ECONOMICAL SECURITY CONCEPT AND ITS PLACE IN SYSTEM NATIONAL SECURITY.....	65
Kulyk S.V. LEGAL MECHANISMS STAFFING JUDICIAL AUTHORITIES IN PROSPECTS OF DOMESTIC CONSTITUTIONAL REFORM.....	68
Mateichuk R.I. THE ACTIVITIES OF MP IN PARLIAMENTARY COMMITTEES.....	72
Petryshyna M.O., Strilets B.V. PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF ADMINISTRATIVE SUPERVISION AND CONTROL OF LOCAL SELF-GOVERNMENT AUTHORITIES' ACTIVITY: UKRAINIAN AND FOREIGN EXPERIENCE.....	75
Rosoliak O.B., Tsymbalistyi T.O. FINANCIAL DECENTRALIZATION AS PART OF THE CONSTITUTIONAL REFORM AND EFFECTIVE FACTOR IN UKRAINE'S DEVELOPMENT AS A DEMOCRATIC STATE.....	80
Skybenko O.I. THE EVOLUTION OF CONSTITUTIONAL-LEGAL PRINCIPLES OF PUBLIC PROSECUTION IN UKRAINE.....	83
Chubenko A.A. BASIC ASPECTS OF INTERACTION BETWEEN EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS AND UKRAINE NATIONAL JUDICIAL SYSTEM.....	86
Shkabaro V.M. THE ESSENTIAL CHARACTERISTICS OF STATE BORDER AS THE STATE AND LEGAL PHENOMENA.....	89

SECTION 3

CIVIL LAW AND CIVIL PROCEDURE;

FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW.....93

Alforova T.M. TOPICAL ISSUES OF PROCEDURAL ORDER OF PREPARING THE CASE FOR TRIAL.....	93
--	----

Braslavets Yu.Yu. THE PROBLEM OF DETERMINING THE LEGAL STATUS OF ASSOCIATION CO-OWNERS OF APARTMENT BUILDINGS.....	96
Heints R M. COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF ACQUIRING RIGHT OF PROPERTY OF A MOVABLE THING IN CIVIL CODE OF UKRAINE AND CIVIL CODE OF EASTERN GALICIA 1797.....	98
Hryniuk O.V. IMPLEMENTATION OF IMPLIED CONSENT TEMPLATE FOR DONATION OF ORGANS AND TISSUES IN CZECH REPUBLIC.....	102
Zaiets K. V. THE INHABITED RIGHTS RECOGNITION AS A WAY OF PROTECTION.....	107
Ivanova K.Yu. INHERITANCE: THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF IDENTIFYING HERITABLE PROPERTY.....	111
Il'yina Yu.P. EXPEDIENCY OF LEGISLATIVE FIXING OF PRINCIPLES OF EXECUTIVE PRODUCTION IS WITHIN THE FRAMEWORK OF REFORMATION OF GOVERNMENT EXECUTIVE SERVICE OF UKRAINE.....	116
Pysmenna O.P., Savchuk L.A. LEGAL FRAMEWORK OF NOTARIES, ABOUT THE NOTARY ASSISTANT: HISTORICAL AND LEGAL ANALYSIS.....	120
Pivovar D.P. TYPICAL AND EXEMPLARY AGREEMENTS IN CIVIL LAW.....	123
Ponomarenko O.O. THE RELATIONS WITHIN THE SPHERE OF CONSUMER CREDIT AS AN OBJECT OF LEGAL REGULATION.....	125
Strilko V.Yu. USAGE OF THE DEFINITION «NOTARY PROCESS» IN LEGAL LITERATURE AND LEGISLATION OF UKRAINE.....	130
Trofymenko D.S. UNDERSTANDING THE LEGAL NATURE OF UNCERTIFICATED SECURITIES: DIVERSITY OF SCIENTIFIC VIEWS.....	133
Fesenko Ye.V. LEGAL STATUS OF COPYRIGHTS HEIRS IN UKRAINE.....	138
Khavroniuk O.O. PUBLICATION OF DATA ABOUT VIOLATION AS THE WAY OF DATABASE RIGHTS PROTECTION.....	141
SECTION 4	
COMMERCIAL LAW, ECONOMIC AND PROCEDURAL LAW	144
Hembara O.Yu. STATE REGULATION OF PRICES FOR SOCIALLY IMPORTANT FOOD PRODUCTS: DIVISION OF JURISDICTIONS.....	144
Iliushchenko H.V. LEGAL BASIS OF INNOVATION ACTIVITY OF ECONOMIC ENTITIES	147
Malolitnieva V.K. BETTER IMPLEMENTATION OF EU LEGISLATION: PREVENTING «THE GOLD-PLATING».....	150
SECTION 5	
LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW	155
Dorofeyeva V.I. GENDER EQUALITY IN LABOUR RELATIONS.....	155
SECTION 6	
LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCES LAW	158
Frolova N.V. LEGAL REGULATION OF FOOD BIOTECHNOLOGY IN AGRICULTURE.....	158
SECTION 7	
ADMINISTRATIVE LAW AND PROCEDURE; FINANCE; INFORMATION LAW	162
Barin O.R. THE PRINCIPLE OF JUSTICE AS ONE OF THE FUNDAMENTAL PRINCIPLES OF TAXATION.....	162
Bondarenko N.S. IMPROVEMENT OF LEGISLATION OF UKRAINE, WHICH REGULATES THE ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR THE MISTREATMENT OF ANIMALS.....	165
Volokh O.K. ANALYSIS OF UKRAINE LEGISLATION ABOUT THE UNIFIED STATE DEMOGRAPHIC REGISTER.....	167
Vorobiov R.A. ADMINISTRATIVE AND LEGAL DEFINITION OF THE PRINCIPLES OF UKRAINIAN PEACEKEEPING.....	170
Hlibko O.V. LAW SUPREMACY AND IT'S IMPACT ON PRINCIPLES OF JUDICIAL PROCEEDINGS IN CASES OF ADMINISTRATIVE OFFENSES.....	173

Dem'ianchuk Yu.V. PRINCIPLES OF STATE POLICY IN PREVENTION AND COMBATING CORRUPTION IN UKRAINE.....	177
Dzhafarova O.V. LICENSING SERVICES OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE AND PROCEDURES OF IMPLEMENTATION.....	180
Dmytruk I.M. ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL REFORM IN UKRAINE IN CONTEXT OF CONCEPT OF «DECENTRALIZATION».....	184
Kaidashev R.P. FEATURES REVISION OF JUDGMENTS COURTS OF APPEAL AND SUPREME COURT UKRAINE IN EVENT ADMINISTRATIVE AFFAIRS LOST.....	187
Kvasnevska N.D. ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES OF JUDICIAL SYSTEM OF UKRAINE.....	190
Klimova S.M. USING EXPERIENCE IN REFORMING NORWAY FUNDS MANAGING PUBLIC FINANCES IN UKRAINE.....	193
Kravchuk O.L. THE OATH NORMS AS A KIND OF LAW NORMS.....	197
Krasnostup H.M. FORMATION OF TEORETICAL AND LEGAL BASES OF PUBLIC POLICY IN SPHERE OF TELEVISION AND RADIO BROADCASTING.....	200
Lozynskiy Yu.R. ADMINISTRATIVE-LEGAL PROVIDING FIRE PROTECTION FOR RAILWAY	203
Minaieva O.M. COMPLETION TAX PROCEDURES.....	207
Pekhovskiy A.Yu. FEATURES APPLICATION OF ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR VIOLATION OF PASSENGER AND FREIGHT TRANSPORTATION BY SEA.....	209
Pylyp Ya.Yu. INSTITUTIONAL GUARANTEES OF ENSURING OF RIGHTS AND FREEDOMS OF CITIZENS IN SPHERE OF PREVENTING AND COMBATING OF CORRUPTION BY LEGISLATION OF ROMANIA.....	213
Pudryk N.S. TORTS ASSOCIATED WITH THE PERFORMANCE OF DUTIES ON THE SUBMISSION OF THE TAX REPORTING.....	217
Sukhan I.S. THE SYSTEM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM OF ENSURING OF CITIZENS' RIGHT TO FREE ACCESS TO INFORMATION ON ENVIRONMENT.....	220
Tkachenko O.R. MOTIVE AND PURPOSE OF ADMINISTRATIVE OFFENCE.....	224
Shchavinskyy V.R. THE STATE AS PLAINTIFF IN THE ADMINISTRATIVE PROCESS: THE ARGUMENTS OF OPPONENTS AND THEIR ANALYSIS.....	227

SECTION 8

CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL LAW	230
Bublik O.O. LABOR OF CONVICTS AND PRIVATION OF THE RIGHT TO HOLD CERTAIN POSITIONS OR CARRY ON CERTAIN ACTIVITY AS ADDITIONAL PUNISHMENT.....	230
Vecherova Ye.M. METHODOLOGY OF CONTEMPORARY CRIMINAL SCIENCE: GUIDE FOR REFORMATION.....	233
Zhurzha Yu.I. DEVELOPMENT OF VIEWS REGARDING FRAUD ACCORDING TO FORMATION OF UKRAINIAN HISTORICAL STAGES OF STATE.....	236
Krasii M.O. EVENT OF CRIMINAL OFFENSE IN GROUNDS OF CRIMINAL LIABILITY.....	239
Kruhlova O.O. TAKING TO BANKRUPTCY OF SUBJECTS OF MENAGE.....	241
Kuts V.N., Vytiaz M.Y. CRIMINAL LAW ENFORCEMENT RAPID PROCEEDINGS IN UKRAINE AND BELARUS: COMPARATIVE LEGAL ASPECTS	244
Pylypenko Ye.V. CONSIDERATION THE PRINCIPLES OF CRIMINALIZATION IN THE DEFINITION CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR OBSTRUCTING BUSINESS.....	247
Pyrozhenko O.S. REPLACEMENT UNSERVED PART OF A MORE LENIENT PUNISHMENT: SOME THEORY AND PRACTICE PROBLEMS.....	250
Poliakov V.M. CRIMINAL LEGAL REGULATION OF THE CONFISCATION INSTITUTION ACCORDING TO CRIMINAL LEGISLATION BEFORE THE 19 TH CENTURY: HISTORICAL ASPECT.....	253
Sotula O.S. CONTINENTAL CRIMINAL LAW: FRANCE AND UKRAINE.....	257
Fedotova H.V. CONCEPT OF «CRIMINAL OFFENSE» IN CRIMINAL LAW AND THE LAW.....	260
Fursa V.V. COMMON SYMPTOMS OF THE PERPETRATOR, UNDER ART. 156 OF THE CRIMINAL CODE.....	264

SECTION 9

CRIMINAL PROCEDURE AND CRIMINALISTICS; FORENSIC EXAMINATION; INVESTIGATIVE ACTIVITY	267
Bilous O.D. DRIVE AND MONETARY PENALTIES AS A MEANS OF ENSURING THE APPEARANCE OF PARTICIPANTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS.....	267

Hanhur N.V. HISTORICAL BACKGROUND PROSECUTION FOR CRIMES RELATED TO INFRINGEMENTS OF COPYRIGHT AND RELATED RIGHTS.....	269
Hyrovych V.V. THE PRINCIPLE OF IMMEDIATE EVIDENCE EXAMINATION AS ONE OF CONDITION FOR A FAIR TRIAL.....	272
Kalhanova O.A. VICTIM'S IDENTITY AS AN ELEMENT OF CRIMINALISTIC CHARACTERISTIC OF SEPARATE TYPES OF CRIMES COMMITTED BY PROFESSIONAL CRIMINALS.....	275
Koropetska S.O. DNA-TEST AND PECULIARITIES OF COLLECTION OF BIOLOGICAL SAMPLES FOR ITS CARRYING OUT	278
Muzychenko O.V. THE CONTENT OF «PROPERTY» AND «OWNERSHIP» WITHIN MEANING OF EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS: CRIMINAL PROCEDURE DIMENSION.....	281
Patreliuk D.A. GENESIS OF THEORETICAL CONCEPTS AND LEGISLATION TO OVERCOME COUNTERACTION TO CRIMINAL PROSECUTION.....	284
Povzyk Ye.V. TOPICAL ISSUES OF MAKING A JUDICIAL DECISION BASED ON THE RESULT OF PLEA-BARGAINING ARRANGEMENT DISCUSSION.....	288
Romtsiv O.I. SOME TACTICAL MEASURES TO OVERCOME THE COUNTERACTION DURING THE INVESTIGATION OF OFFICIAL CRIMES.....	292
Fomin S.B. NON PROVOCATION OF CRIMES AS A PART OF THE PRINCIPLE OF THE LEGALITY IN THE OPERATIVE AND SEARCH ACTIVITIES AND DURING THE UNSPOKEN INVESTIGATION (SEARCH) ACTION.....	295
Funikova O.V. GROUNDS OF CLASSIFICATION OF THE QUESTIONS IN THE THEORY OF CRIMINALISTICS.....	299
Chernenko A.P., Shyian A.H. THE ROLE OF DEFENDER-LAWYER IN THE PROOF DURING CRIMINAL PROCEEDINGS.....	303
Shcherbakova H.B. PROCEDURAL GUARANTEES OF RIGHTS OF MINORS, WHICH CAME INTO CONFLICT WITH THE LAW.....	306
 SECTION 10	
JUDICIAL SYSTEM; PUBLIC PROSECUTION SERVICE AND BAR	310
Voloshyna V.A. THE LEGAL STATUS OF THE OF SCIENTIFIC CONSULTANTS OF THE TRIAL CHAMBER OF THE SUPREME COURT OF UKRAINE.....	310
Demenchuk M.O. ENSURING OF COURT PRACTICE UNITY BY COURTS OF APPEAL.....	313
Zaborovskiy V.V. DEVELOPMENT INSTITUTE OF UKRAINIAN ADVOCACY IN 1917–1992 YEARS.....	315
Kalyniuk S.S. EMPLOYMENT INDEPENDENCE AS A GUARANTEE OF ITS MAIN ACTIVITIES: SOME ISSUES TERMINOLOGY.....	319
 SECTION 11	
INTERNATIONAL LAW	322
Halahan O.Ya. ORGANIZATIONAL AND LEGAL FRAMEWORK OF EUROPEAN AGENCIES IN THE SPHERE OF NAVIGATION AND POSITIONING.....	322
Hambarov H.D. FEATURES OF NORMS OF SOFT LAW IN THE AREA OF INTERNATIONAL COOPERATION ON COUNTERING FINANCIAL CRIMINALITY.....	325
Kadatska A.A. INTERNATIONAL LEGAL FEATURES OF MEMBERSHIP IN EUROPEAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT.....	329
Pivtorak H.F., Krol O.O. FIRST INTERNATIONAL INSTITUTIONS AND ELEMENTS OF COMMUNICATION OF THE VESSEL WITH FLAG STATE.....	332
 SECTION 12	
PHILOSOPHY OF LAW	336
Abashnik V.O. PHILOSOPHICAL AND LEGAL FOUNDATIONS OF ELECTORAL SYSTEM BY HANS KELSEN.....	336
Bashuk V.V. PHILOSOPHICAL AND LEGAL DIMENSION RISKS AND THREATS TO NATIONAL SECURITY.....	339
Hladun H.I. BACKGROUND AXIOLOGICAL LEGAL ADVICE.....	342
Tsurkan-Saifulina A.V. POWER AS A DETERMINANT OF LAW: PHILOSOPHICAL AND LEGAL INTERPRETATION.....	345

РОЗДІЛ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 342.72

СИСТЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА БЕЗПЕЧНЕ ДЛЯ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ

SYSTEM OF REALIZATION OF THE RIGHT FOR SAFE AND HEALTHY ENVIRONMENT IN UKRAINE

Васильчук Л.Б.,

*здобувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

Статтю присвячено проблематиці системи реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні. Сформульовано авторське визначення поняття «система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні». Визначено елементи системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні. Проаналізовано систему реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Ключові слова: права людини, природні права людини, реалізація прав людини, право на безпечне для життя та здоров'я довкілля, система реалізації прав людини, реалізація права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Статья посвящена проблематике системы реализации права на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду в Украине. Сформулировано авторское определение понятия «система реализации права на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду в Украине». Определены элементы системы реализации права на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду в Украине. Проанализирована система реализации права на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду в Украине.

Ключевые слова: права человека, естественные права человека, реализация прав человека, право на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду, система реализации прав человека, реализация права на безопасную для жизни и здоровья окружающую среду в Украине.

The article is devoted to the problems of the system of the right to a safe and healthy environment in Ukraine. Author's definition of the "system of realization of the right for safe and healthy environment in Ukraine" is formulated. The elements of the right to a safe and healthy environment in Ukraine are determined. The system of the right to a safe and healthy environment in Ukraine is analyzed.

Key words: human rights, natural human rights, realization of human rights, right for safe and healthy environment, system of realization of the human rights, realization of the right for safe and healthy environment in Ukraine.

У контексті становлення України як правової та демократичної держави, сучасного розвитку правового статусу людини в Україні, утвердження прав людини, розвитку громадянського суспільства, екологічних проблем в Україні важливого практичного й теоретичного значення набуває дослідження проблематики системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні.

Дослідження поняття системи реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні має важливе практичне значення для подальшого вдосконалення законодавства України у сфері прав людини та довкілля, а також для вдосконалення правозастосовної практики в цій сфері. Унаслідок цього дослідження проблематики системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні є важливим для розвитку науки конституційного права.

Саме тому ставимо за мету охарактеризувати систему реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні та визначити його ознаки. Для її досягнення необхідно сформулювати авторське визначення поняття «система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні», визначити елементи системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні, а також проаналізувати систему реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Проблематика системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження багатьох сучасних науковців, зокрема І. Алмаші, Ю. Бисаги, Д. Белова, О. Лукашової, В. Погорілка, О. Фрицького.

Чинним законодавством України, зокрема Конституцією України [1], закріплено каталог прав людини та гаран-

тії їх реалізації. Водночас важливе значення має створення належних умов для реалізації природних прав людини як базису цілісної системи прав людини, без яких неможливо забезпечити належне існування людини в правовій і демократичній державі. Вимога реалізації прав людини постає із самої природи взаємовідносин людини й держави та є невід'ємною умовою для політичного, правового й соціального прогресу [2, с. 6]. Реалізація прав людини визнається як невід'ємна складова цілісної системи прав і свобод людини й громадянина в Україні [3, с. 4].

Серед природних прав людини важливе значення має право на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні, без належної реалізації якого неможливо забезпечити достойне життя людини. Чимало екологічних катастроф сталося на теренах сучасної України, найбільша з них – Чорнобильська катастрофа, найбільша техногенна катастрофа в історії людства. Відповідно до ст. 16 Конституції України забезпечення екологічної безпеки та підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи – катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язком держави. Складним сучасним викликом є також проведення антитерористичної операції на Донбасі та анексія Криму, що суттєво ускладнюють можливість для належної реалізації прав людини в Україні, а також ефективне функціонування системи реалізації прав людини в Україні. А тому важливість забезпечення належного функціонування системи реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні є нагальною потребою сьогодення.

На нашу думку, система реалізації прав людини – це внутрішньо узгоджена цілісна сукупність нормативних

та інституційних елементів, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, встановлених нормами права фізичними особами та їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів. Отже, поняття «система реалізації прав людини в Україні» можна визначити як внутрішню узгоджену цілісну сукупність нормативних та інституційних елементів, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, встановлених нормами права, громадянами України, іноземними громадянами або підданими, особами без громадянства, їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів в Україні.

У контексті дослідження поняття «система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні» доцільно зупинитись на специфіці системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні як невід'ємної складової цілісної системи реалізації прав людини в Україні.

На нашу думку, система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні як невід'ємна складова цілісної системи реалізації прав людини в Україні – це внутрішню узгоджена цілісна сукупність нормативних та інституційних елементів, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, встановлених нормами права, громадянами України, іноземними громадянами або підданими, особами без громадянства, їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів у сфері безпечного для життя й здоров'я довкілля в Україні.

На основі наведеного визначення поняття «система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні» можна виокремити такі складові елементи системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні:

1) нормативну систему реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні;

2) інституційну систему реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні.

Далі проаналізуємо основні положення кожного із цих складових елементів системи реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Нормативна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні містить такі елементи:

а) нормативна система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні за внутрішньодержавним правом;

б) нормативна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні за міжнародним правом.

Нормативна система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні за внутрішньодержавним правом включає в себе такі елементи:

– Конституцію України від 28 червня 1996 року;

– закони України у сфері реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля (зокрема, Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року [4], Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» від 23 грудня 1997 року [5], Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання» від 14 січня 1998 року [6]);

– підзаконні нормативно-правові акти у сфері реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля (зокрема, Постанову Верховної Ради України «Про Засади

державної політики України в галузі прав людини» від 17 червня 1999 року [7]).

Нормативна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні за міжнародним правом включає в себе такі елементи:

– міжнародні договори ООН у сфері реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (наприклад, Загальну декларацію прав людини від 10 грудня 1948 року [8], Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 року [9], Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року [10], Конвенцію про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуську конвенцію) від 25 червня 1998 року [11]);

– міжнародні договори Ради Європи у сфері реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (зокрема, Конвенцію про захист прав людини й основоположних свобод від 4 листопада 1950 року [12]);

– міжнародні договори ОБСЄ у сфері реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (наприклад, Прикінцевий акт наради з питань безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року [13], Декларацію Будапештської зустрічі на найвищому рівні від 6 грудня 1994 року [14]);

– міжнародні договори СНД у сфері реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (наприклад, Угоду про взаємодію в галузі екології та охорони навколишнього природного середовища від 8 лютого 1992 року [15]);

– багатосторонні міжнародні договори у сфері реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (зокрема, Конвенцію про режим судноплавства на Дунаї від 18 серпня 1948 року [16]);

– двосторонні міжнародні договори у сфері реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля, учасником яких є Україна (наприклад, Угоду між Урядом України та Урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища від 24 січня 1994 року [17], Угоду між Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та Міністерством навколишнього природного середовища Словацької Республіки про співробітництво у захисті навколишнього природного середовища від 30 вересня 1994 року [18]);

– рішення Європейського суду з прав людини (наприклад, у справі «Гримковська проти України» [19]).

Отже, нормативна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні – це взаємоузгоджена цілісна сукупність норм і принципів права, відображених у відповідних актах внутрішньодержавного й міжнародного права, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, встановлених нормами права, громадянами України, іноземними громадянами або підданими, особами без громадянства, їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів у сфері безпечного для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Інституційна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні містить такі елементи:

а) національна інституційна система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні;

б) міжнародна інституційна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні.

Інституційна система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні включає уповноважених суб'єктів, які здійснюють діяльність, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, установлених нормами права, гро-

мадянами України, іноземними громадянами або підданими, особами без громадянства, їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів у сфері безпечного для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Національна інституційна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні включає таких уповноважених суб'єктів:

- вищі органи влади України (Верховну Раду України, Президента України, Кабінет Міністрів України);
- суди України;
- Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;
- центральні органи виконавчої влади;
- місцеві органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- неурядові організації (зокрема, ГО «Київський еколого-культурний центр», ГО «Бюро екологічних розслідувань», ГО «ЕкоПраво-Харків»);
- засоби масової інформації та інші інституції громадянського суспільства: політичні партії, благодійні фонди, релігійні об'єднання (наприклад, Всеукраїнський благодійний фонд «Екологічна Україна», Партію зелених України, Українську партію «Зелена планета», Політичну партію «Зелені»);
- адвокатуру;
- прокуратуру;
- громадян України, іноземних громадян та підданих, осіб без громадянства.

Міжнародна інституційна система реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні включає таких уповноважених суб'єктів:

- ООН та її відповідні структурні підрозділи й посадових осіб;
- Раду Європи та її відповідні структурні підрозділи й посадових осіб;
- ОБСЄ та її відповідні структурні підрозділи й посадових осіб;
- СНД та її відповідні структурні підрозділи й посадових осіб;

– міжнародні змішані міждержавні комісії за участю України, створені на основі двосторонніх угод України (зокрема, Українсько-Угорську Міждержавну комісію з питань охорони навколишнього середовища);

- міжнародні органи, створені на основі багатосторонніх угод за участю України (наприклад, Дунайську комісію, створену на основі Конвенції про режим судноплавства на Дунаї);
- міжнародні неурядові організації (зокрема, Грінпіс, Всесвітній фонд дикої природи, Міжнародну Амністію, Міжнародну спілку охорони природи).

Отже, інституційна система реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні – це взаємоузгоджена цілісна сукупність уповноважених суб'єктів та їх діяльність, що має на меті ефективне забезпечення належного практичного втілення в життя можливостей, встановлених нормами права, громадянами України, іноземними громадянами або підданими, особами без громадянства, їх спільнотами (особисто або через створені ними організації) та іншими уповноваженими суб'єктами з метою задоволення їх власних потреб та інтересів у сфері безпечного для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Таким чином, сучасні тенденції розбудови України як демократичної та правової держави зумовили необхідність якісних змін у механізмі забезпечення реалізації прав людини, у тому числі щодо системи реалізації права на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні. На нашу думку, забезпечення ефективного функціонування системи права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні є важливим елементом для ефективного функціонування системи природних прав людини в Україні, серед яких важливе значення має право на безпечне для життя й здоров'я довкілля в Україні.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у цьому напрямі, зокрема щодо порівняльно-правового аналізу законодавства України та країн-членів Європейського Союзу про право на безпечне для життя й здоров'я довкілля, щодо реформування законодавства України у сфері довкілля, щодо системи реалізації природних прав людини в Україні.

Отже, у статті охарактеризовано проблематику системи реалізації права на безпечне для життя та здоров'я довкілля в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради. – 1996. – № 30. – Ст. 131.
2. Права человека: итоги века, тенденции, перспективы / под общ. ред. Е. Лукашевой. – М. : НОРМА, 2002. – 448 с.
3. Алмаші І. Реалізація прав людини в Україні : [монографія] / І. Алмаші. – Ужгород : Видавничий центр Закарпатського інституту ім. А. Волошина ПрАТ ВНЗ «МАУП», 2015. – 226 с.
4. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
5. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23 грудня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99.
6. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання : Закон України від 14 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 22. – Ст. 115.
7. Про Засади державної політики України в галузі прав людини : Постанова Верховної Ради України від 17 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 35. – Ст. 303.
8. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_015.
9. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
10. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 16 грудня 1966 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
11. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (Орхуська конвенція) від 25 червня 1998 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_015.
12. Конвенція про захист прав людини й основоположних свобод від 4 листопада 1950 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004.
13. Прикінцевий акт наради з питань безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року // Права людини в Україні. – Вип. 21. – К., 1998. – С. 187–208.
14. Декларація Будапештської зустрічі на найвищому рівні від 6 грудня 1994 року // Права людини в Україні. – Вип. 21. – К., 1998. – С. 327–337.
15. Угода про взаємодію в галузі екології та охорони навколишнього природного середовища Співдружності Незалежних Держав від 8 лютого 1992 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/997_059.
16. Конвенція про режим судноплавства на Дунаї від 18 серпня 1948 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_175.